

دوست محمد خان (کامل) ۽ ده رحمان بابا به باره کڻي

واڻي چي؛
رحمان بابا شاعري ۾ پير سناڻڻه رو ساده انداز کڻي
(پيال) بيان کري دا . ده هغه ده شاعري به هنر نو کڻي
کڻي ده خيال آڻي . روده جذباتور عڪاسي به ۾ پير ساده
انداز کڻي شوي دا -

بناغلي عبدالحماد حبيبي صيب واڻي چي؛

رحمان بابا به شاعري چي ده اخلاقو او
تصوف هم رنگ بيان شوي دي داسي ده بل جا به
شاعري نه نه سڻاري . ده هغه به شاعري کڻي
ده فارسي رو ده عربي تگي هم ۾ پير به ساده همنو کڻي
استعمال شوي دي

بناغلي سيد رشيد رسول دسا صيب واڻي؛

چي ده آسماني ڪتابونو پشان ده رحمان
بابا ڪتابونه هم ده ۾ پير عزت اور ده هنر و اخلاق
دي ڪله چي ده تصوف لهما عڪاسي چي ده رحمان
بابا به ڪتابونو کڻي شوي دا داسي ده بل جا به
شاعري کڻي نه سڻاڻي .

ده رحمان بابا به مقبوليت و جوهات

4

ده رحمان بابا به مقبوليت و جوهات

چي ده هغه شاعري ده اخلاقو اور ده تصوف نه

دکه شاعري دا . هغه به خپلې شاعري کېنې عام اولس ته دده پرمختونو اخلاقون او ده نصيحتونو ذکر کوي دي .

ده رحمان بابا اخلاقي شاعري

-5-

رحمان بابا چې ده اخلاقيا توپو هلو نونځ شو سره
چيرې دا ده دې شاعري ده خوږ و خوږ و نصيحتونو نه
دکه دا .

خلقوته په بنده نظر کتل :

کو بهي مه کنه ده بل سمرې په لار کېنې
چرې ستا په ده کو بهي په غاړه لار شي

په دې شعر کېنې رحمان بابا ذکر کوي چې خوږ چې
بل ده ياره مهيتونه جوړوي هغه به خپله هم په
مهينو نو کېنې کيروي او وايي چې بل ته په لاره کېنې
کو بهي مه کنه هسي نه چې ناخبره کېنې په خپله
ده هغه کو بهي په لاره کېنې لار شي او کو بهي کېنې
پير خوي .

خوږ به درون او شوک سپک داپېي وايي
خه رحمان په سپلو سپک ، په دژنو درون هم

په دې شعر کېنې وايي چې انسان به خپله خپله
وي هغه ته بل هم هغه شان ستا به : صابني

خوک سڀن وٺي او خوک درون، خودي خوک خيله
ڏنگه وي هغه شان به بل سڀي خبري کوي.

سو، جي الله ڊسره هل نه وئي زجهانه
که ٺيڪري ڊسره وي يڪ تفهائي.

دحمان بابا به دي شعر کڻي ڊاڏر کوي جي جي الله
رضاهه ڪم ڪار کڻي نه وئي ٺوگه خوک ٺيڪر ڪم ٺوگه
کوي او ٺيڪري ڪم ڊاڄع ڪمري ٺوگه ڪم ٺيڪري
کوي.

6- ده دحمان بابا هوفيا نه شاعري.

دحمان بابا ده هوفيا ٺو سردار وٺو او دعاشقانو
ده سر تاج. ده هغه هوفيا نه شاعري جي سڀي کوي
ٺو سڀي ٺا ٺيڪري ٺوگه جي دحمان بابا ده اسلامي فلسفي
ده ميدان ٺو کوي فلسفي وٺو جي ده هغه فلسفي به
ٺو ٺو ٺو، سادو او ٺيڪه ٺوگه کڻي بيان وي.
ٺوگه جي ده مثال به ٺوگه دحمان بابا ٺو ٺو ٺو
ٺو ٺو ٺو.

سو، ليوني شوم ٺن جي يار ليري نه دي
ساد درست دحمان سردار ليري نه دي
جي پسيه ورسره نه وي خود خريپ وي
ما خريپ سڀي هوفيا ليري نه دي

ده بحث نچوڊ
 ده دمان بابا شعرونه انسانيت دانسان همه
 او خوارده اسفهاد او متلونو غوندي ده پوهي او بهيرت
 نه دکن دي او به کير هجرت دغه شعر خاني کيني خلق به
 خيلو خبر او اترو کيني لوي به دي و به خوږ زمانه دانبا تمول
 شعرونه دبرد قدر زوده اهميت جوگه دي

سوال نمبر ۲

ده حميد بابا نازک خيالي ده هغه د کلام نه
 ثابته کړي

پيژندلو

حميد بابا يا عبدالحميد مومند ده خوشال خان
 خټک له ده ده د جهان بابا نه ايس ده ليدنو دريم ډير
 لوي شاعر کړنډي شي ده هغه شاعري کيني نازک
 خيالي ډير مېه پياوړتيا او اغوا کونکي بيان شتون دا ده
 دي و چې هغه به ليدنو زودن کيني ده هوشنگاف او
 نازک خيال به نومونو شهرت لري ده هغه به
 شاعري کيني چې کوم تشبهاين او يادکين پيني به نظر
 دا چې هغه ده ډير وگهو شاعرانو به برفه کړي شي
 ده شاعري د لوان نه علاوه ده هغه د دي گنابو نه نور
 هم دي چې به ليدنو ادب کيني حميد بابا ته يو ممتاز
 مقام ور بخلي دي

پيدائش اوده ڄائون ڄاڻي

-2

ده حميد بابا ده تاريخ، پيدائش، نسب
او ڄاڻي به حواله ده معلوما تو ذرا لڳ آڙي محرو دي
وڃي ده مشهور مشرق **ميجر راوڻي** ده تحقيق مطابق
به 1075 **ميجر** کڻي پيدا ٿوي وڙ او به قال
1045 **ميجر** کڻي ٿم و پيش ده 70 کالو به عمر کڻي
وفات ٿوي وڙ.

ده حميد بابا ملام کڻي نازڪ خيالي

حميد بابا ده **موشڪاف** به نامه مشهور ديني ٿه
موشڪاف مطلب دي به وينده کڻي سرداخ کول
يعني ڊير زبان نازڪ خيالي پيش کول. ٻه ٽي ٽي
ده حميد بابا به شاعري کڻي نازڪ خيالي رو فكري
زور ورتا ڊيره زياره ڊاڪله جي واڻي.

ده ٿورن ٿورن ده نفس بار دي جي پريباسي
ده مشهور به آئينه منار ده روح

به دي وڙه ده پڻتو **بيدل** هم ويڻي شي خله جي
ده فارسي شاعر مرزا بيدل هم ده نازڪ خيالي فن
عروج ته رسوي وڙ. ده حميد بابا به شاعري
کڻي ده تشبيها تو او ده اسما ڊا تو اسمان به ڊير
سبائنده انزاز سره شوي دي.

غزل

که یزار خله به هیر او سکون شمم
خوین یار په سترگو او بیم مفتون شمم
نیم جواب ده ترگو نشم و دکوون
که په عقل او سلو یار اگلا طون شمم
فعلوی واپسی یار زنجیر زلفو
چی د عشق په طعنه سیر که مجنون شمم
چی نئی دم له غمه زه خیري په عشق کبني
حق حیران ده عاشقا تو په ژوندون شمم
چی د عشق په جعل خان وژنی ناهمی با
کاش که زه عبدالحمید هغه پنبتون شمم

ده حمید بابا په دې کلام کبني عاشقی او نازک خیالی
په دیر سنا لینه او سناکه انداز کبني بیان شوی دا
چی هم په کبني تشبیه و محبوب سترگو ته هم شوی
ط او هم زلفو ته. په دې غزل کبني حمید بابا واتی
چی که هر سره زه به هیر او سکون شمم چی ده محبوب
سترگو ته لاگو دم نو به سکونه شمم او وای چی که هر
خومره زه به عقل زور آور شمم خوزه ده یار ده سوالون
اور هغه د خبر و جواب نشم و دکوون. چی ده یار
ده غمه خله ده چا ساه زه خیري او زه خوده یار
په عشق کبني مجنون شوی هم خله خوین خلقون ته
زه دوسره حیران ایم.

ده حمير بابا بويل كلام

حکایتی است که در لغت زانلی که سپردنی شونیه حاله کنی
دانی غایتی که خونه ایی شانی که که زال مشوه به الاله کنی
هسی دانک سحر جادو کنی به نظر ده شفا بتر کنی
نه تی سیال به هند کنی بشه ری نه ثانی به تنقال کنی
که از نیشلی فرخی که دام ده پیلو لوصو
کشتی رنگین بر نشانه ز مقور کسینو ستم به کنسالی کنی
دازماوه عمده شین بکنی خیال ده نیازد شونیه وزن
هسی رنگین زمین فوز شین کوره تکه می به کنسالی کنی

ده بخت بخورد

فرض داری می ده حمیر بابا به شاعری کنی
مازک خیالی او تشیقات به دیر بیانشه انراز بیان شوی
دی به ری وجه ورده ده لیتو ادب مو شفاف و تلی
شی . لیتو ادب کنی دیر لوتی شاعران تیر شوی دی
فوره حمیر بابا دیر لوتی مقام دی